

Alminnelige kontraktsbestemmelser for uavhengige kontrolloppdrag

General conditions of contract for independent control commissions

Alminnelige kontraktsbestemmelser for uavhengige kontrolloppdrag

Innhold

Forord	2
Protokoll.....	3
1 Partenes samarbeid og gjensidige plikter	4
1.1 Samarbeidsplikt.....	4
1.2 Taushetsplikt.....	4
2 Kontrakten	4
3 Organisatoriske bestemmelser	4
3.1 Partene og deres representanter	4
3.2 Fullmakter	4
3.3 Underkontrollører og andre medhjelpere	4
3.4 Overdragelse og tiltransport.....	5
3.5 Varsling	5
4 Prosjektmaterialiet.....	5
5 Kontrollørens plikter	5
5.1 Kontrollørens uavhengighet	5
5.2 Forsikring	5
5.3 Oppdragets organisering	5
5.4 Gruppekontrakter	6
5.5 Pålagte gruppekontrakter.....	6
5.6 Oppdragets utførelse	6
5.7 Samarbeid med oppdragsgiveren.....	6
5.8 Samarbeid med andre.....	6
6 Lover, forskrifter og andre offentlige vedtak.....	6
7 Oppdragets fremdrift, fristforlengelse og forsering.....	7
7.1 Fremdriftsplan	7
7.2 Forsvarlig fremdrift	7
7.3 Fristforlengelse.....	7
7.4 Forsering	8
7.5 Kontrollørens rett til å forsere.....	8
7.6 Oppdragsgiverens rett til fristforlengelse	8
8 Endringer	8
8.1 Oppdragsgivers rett til å kreve endring.....	8
8.2 Varsling	8
8.3 Rett til å utføre endring.....	9
8.4 Justering av honorar for endring	9
9 Forsinkelse, erstatning og dagmulkt	9
9.1 Forsinkelse.....	9
9.2 Reaksjon ved forsinkelse	9
9.3 Varsling	10
10 Kontrollørfeil	10
10.1 Når foreligger kontrollørfeil.....	10

10.2	Retting av kontrollørfeil	10
10.3	Erstatningsansvar.....	10
10.4	Reklamasjon.....	10
11	Oppdragsgiverens medvirkning.....	11
11.1	Alminnelige krav til medvirkningen.....	11
11.2	Opplysningsplikt.....	11
11.3	Grunnlagsmateriale og beslutninger	11
11.4	Samordningsplikt mv.....	11
12	Honorar.....	11
12.1	Generelt.....	11
12.2	Timesatser/dagsatser - ved arbeid etter medgått tid	11
12.3	Honorarbudsjett - ved arbeid etter medgått tid	11
13	Utgifter	11
14	Betaling.....	12
14.1	Generelt.....	12
14.2	Betalingsfrist.....	12
14.3	Oppdragsgiverens tilbakeholdsrett.....	12
14.4	Slutfaktura og sluttoppgjør	12
14.5	Betalingsmislighold	12
15	Avbestilling	12
16	Hevning	13
17	Tvister.....	13

Forord

NS 8404:2013 ble fastsatt 1. september 2013.

Denne standarden er utarbeidet og enstemmig anbefalt av en komité som er oppnevnt av Standard Norge etter forslag fra:

- Arkitektbedriftene i Norge
- Boligprodusentenes Forening
- Direktoratet for byggkvalitet
- Entreprenørforeningen - Bygg og Anlegg
- Forsvarsbygg
- Kommunal- og regionaldepartementet
- Maskinentreprenørenes Forbund
- Norges TakseringsForbund
- Norske Boligbyggelags Landsforbund
- Norsk Eiendom
- Norsk Teknologi
- Rådgivende Ingeniørers Forening
- Statsbygg

Protokoll

I denne protokollen angis virkeområdet for NS 8404 og viktige forutsetninger for bruken av standarden. Protokollen gjelder derfor forhold som i tid ligger forut for inngåelsen av den individuelle kontrakt basert på NS 8404. Den individuelle kontrakten vil ikke bli ugyldig i tilfelle partene avviker fra de rammer for bruken som fremgår i det følgende. Det understrekes imidlertid at slike avvik vil kunne være illojale i forhold til de forutsetninger standarden bygger på og som ligger til grunn for balanseringen av de løsninger den angir.

Innledende om standarden

Standarden har til formål å regulere kontraktsforhold mellom en oppdragsgiver og arkitekt, rådgivende ingeniør eller annen fagkyndig om uavhengige kontrolloppdrag innenfor bygg og anlegg.

Komiteen har tatt utgangspunkt i den obligatoriske uavhengige kontrollen etter plan- og bygningslovgivningen.

Standarden er utarbeidet på grunnlag av NS 8402, og det er bare foretatt slike tilpasninger som er ansett nødvendige for å kunne bruke denne som kontraktsgrunnlag for uavhengige kontrolloppdrag. Det er ikke vurdert gjennomgripende endringer som kunne vært naturlige dersom formålet hadde vært å utarbeide en kontrollkontrakt fra grunnen av.

Standarden gir uttrykk for hva komiteens medlemmer er blitt enige om som alminnelige kontraktsbestemmelser for uavhengige kontrolloppdrag. Det er en forutsetning at standarden anvendes uten andre endringer eller avvik enn de standarden selv eller protokollen åpner for. Andre avvik kan kun gjøres dersom spesielle forhold ved det enkelte prosjekt, for eksempel gjennomføringsmodell, tilsier det.

Standarden er ikke utarbeidet med sikte på forbrukerforhold.

Vederlagsformat

Standarden åpner for å bruke honorar etter medgått tid, fast pris, eller en kombinasjon av disse vederlagsformatene.

Hel eller delvis fast pris bør kun benyttes der oppdragsgiveren forut for kontraktsinngåelsen har spesifisert ytelsen, kontrollprosessen, beskrevet underlagsmaterialet og andre forhold av betydning for oppdragets utførelse, tilstrekkelig til at kontrolløren med rimelig grad av sikkerhet kan kalkulere ressursforbruket.

Risikoen for konsekvensene av kontrollørens feil eller forsinkelse

Komiteen har lagt til grunn at byggherren overfor prosjekterende og utførende har ansvar for kontrolløren på linje med det ansvar han har for sine kontraktsmedhjelpere.

1 Partenes samarbeid og gjensidige plikter

1.1 Samarbeidsplikt

Partene skal samarbeide lojalt under gjennomføringen.

De skal i tide underrette hverandre om forhold som de bør forstå vil få betydning for oppdraget, og i nødvendig utstrekning sende hverandre kopier av referater, korrespondanse og annet materiale av betydning for den annens ytelser etter kontrakten.

1.2 Taushetsplikt

Partene har taushetsplikt om opplysninger som fremkommer om den andre parts eller de kontrollertes forretningsmessige eller personlige forhold når det foreligger en berettiget interesse i at opplysningene ikke blir spredd.

Bestemmelsen i første ledd skal ikke være til hinder for at slike opplysninger gis til andre når dette er nødvendig for gjennomføringen av prosjektet. Det samme gjelder opplysninger som er nødvendige for senere drift, vedlikehold og ombygging.

2 Kontrakten

Inneholder kontraktsdokumentene bestemmelser som strider mot hverandre, gjelder yngre bestemmelser foran eldre, og avtaledokumentet og de spesielt utarbeidete bestemmelsene for kontrakten foran denne standarden.

3 Organisatoriske bestemmelser

3.1 Partene og deres representanter

Hver av partene skal utpeke én person (representant) som representerer dem. Utskifting av representanten skal varsles skriftlig.

3.2 Fullmakter

Representantene har slik fullmakt til å opptre på vedkommende parts vegne i alle spørsmål som angår kontrakten, som er nødvendig for å gjennomføre oppdraget uten unødvendig opphold.

Kontrolløren kan ikke forplikte oppdragsgiveren overfor en tredjemann uten særskilt fullmakt.

Oppstår det uforutsette forhold der det er nødvendig å iverksette tiltak før oppdragsgiveren kan vurdere situasjonen, har kontrolløren rett og plikt til å handle på oppdragsgiverens vegne. For å hindre eventuelt tap eller skade skal kontrolløren iverksette de tiltak som fremstår som forsvarlige, for å ivareta oppdragsgiverens interesser. Slike tiltak skal ikke strekke seg lenger enn det som er nødvendig, inntil oppdragsgiveren selv kan fatte beslutning.

3.3 Underkontrollører og andre medhjelpere

3.3.1 Kontrollørens rett til å bruke underkontrollør

Kontrolløren har rett til å la underkontrollører med nødvendige kvalifikasjoner utføre deler av oppdraget som er av rutinemessig art eller av mindre vesentlig betydning for oppdraget.

Bruk av underkontrollører ut over dette skal ha skriftlig forhåndssamtykke fra oppdragsgiveren.

3.3.2 Identifikasjon

Partene svarer for sine ansatte og andre medhjelpere som de benytter, for å gjennomføre sine oppgaver etter kontrakten.

3.4 Overdragelse og tiltransport

3.4.1 Partenes rett til overdragelse

Partene kan ikke overdra sine forpliktelser etter kontrakten uten at den andre parten har samtykket skriftlig på forhånd.

Oppdragsgiveren kan likevel overdra sine forpliktelser overfor kontrolløren dersom den nye oppdragsgiveren stiller rimelig sikkerhet for forpliktelsene og kontrolløren for øvrig ikke har saklig grunn til å motsette seg overdragelsen.

3.4.2 Tiltransport

Oppdragsgiveren kan bare pålegge kontrolløren å overta ansvar for en sidekontrollør dersom dette er særskilt avtalt.

3.5 Varsling

Varsel, krav og andre meldinger som skal gis etter kontrakten, skal sendes til partenes representanter etter 3.1 eller til avtalte adresser for varsling. Varsel skal gis skriftlig med mindre det kan godtgjøres å være gitt på en annen måte. Varsel som er innført i referat eller protokoll fra møter mellom partene, regnes som skriftlig varsel.

4 Prosjekt materialet

Oppdragsgiveren har rett til å bruke materiale utarbeidet av kontrolløren til gjennomføring av det prosjektet oppdraget er knyttet til. Han har rett til å få kopi av papirbasert eller elektronisk lagret materiale som kontrolløren utarbeider i henhold til kontrakten. Han kan likevel ikke kreve kopi av programvare fra kontrolløren med mindre denne programvaren er avtalt eller utviklet spesielt for prosjektet. Kontrolløren har krav på dekning av sine kostnader i forbindelse med utleveringen.

Hvis ikke annet er avtalt, har kontrolløren alle øvrige rettigheter til sine ideer og det materialet han har utarbeidet. Han kan likevel ikke bruke dette på en måte som er urimelig i forhold til oppdragsgiveren.

Partene skal for øvrig behandle prosjekt materialet på en slik måte at opphavsmannens rettigheter ikke krenkes.

5 Kontrollørens plikter

5.1 Kontrollørens uavhengighet

Kontrolløren skal gjøre oppdragsgiveren oppmerksom på forhold som kan skape problemer for hans uavhengighet, eller som kan skape interessekonflikt ved gjennomføringen av oppdraget.

5.2 Forsikring

Kontrolløren skal tegne ansvarsforsikring som dekker hele hans erstatningsansvar innenfor grensen angitt i 10.3 tredje ledd bokstav b eller annen avtalt grense. Forsikringen skal dekke ansvaret så langt det lar seg gjøre innenfor forsvarlige økonomiske og praktiske rammer, med mindre det er avtalt andre krav til forsikringen. Forsikringen skal opprettholdes inntil eventuelt ansvar etter 10.3 er bortfalt, jf. 10.4.

Forsikringsbeviset skal inneholde opplysninger om forsikringsprinsipp og egenandelens størrelse. Forsikringsbeviset og forsikringsvilkårene skal forelegges oppdragsgiveren for kontroll. Slik kontroll fratår ikke kontrolløren risikoen for at forsikringen er dekkende.

5.3 Oppdragets organisering

Kontrolløren skal ha en organisasjon som er tilpasset oppdraget, og saksbehandlere med nødvendige faglige kvalifikasjoner.

Oppdragsgiveren kan bare nekte utskifting av saksbehandlere som i henhold til kontrakten eller senere avtale skal utføre kontroll oppgaver dersom han har saklig grunn. Kontrolløren skal underrette om eventuell utskifting i samsvar med 1.1.

Kontrolløren skal kunne dokumentere et system for sikring av kvalitet tilpasset oppdragets art og omfang.

5.4 Gruppekontrakter

Når en gruppe av selvstendige kontrollører påtar seg et oppdrag, menes med kontrollør i denne standarden den samlede gruppen av kontrollører. Med mindre annet er avtalt, gjelder følgende presiseringer:

- a) Deltakerne i gruppen er solidarisk ansvarlige for det dagmulks- og erstatningsansvar som følger av punktene 9, 10 og 16. Oppdragsgiveren plikter ikke å påvise hvem av deltakerne som har begått en påvist feil. Solidaransvaret omfatter ikke ansvar ut over ansvarsgrensene i 9.2, 3. ledd og 10.3, 3. ledd, 1. punktum. Dette gjelder også ansvar bygd på punkt 16, 4. ledd.
- b) Ansvarsbegrensningene i 10.3 skal gjelde for gruppen som helhet.
- c) Ansvarsbegrensningen for dagmulkt og erstatning for forsinkelse i 9.2, 3. ledd beregnes på grunnlag av gruppens samlede honorar.

Dersom en deltaker i gruppen vesentlig misligholder sine forpliktelser eller det er klart at et slikt mislighold vil inntre, har gruppen rett og plikt til å skifte ham ut med en annen kontrollør som har de nødvendige kvalifikasjoner og kapasitet til å gjennomføre oppdraget. Valg av et nytt gruppemedlem skal legges frem for oppdragsgiver, som kan nekte å gi samtykke dersom det foreligger saklig grunn.

Gruppen skal opprette en intern avtale som angir organisering og fordeling av arbeidsoppgaver. Oppdragsgiveren har rett til å få kopi av denne avtalen. Det skal utpekes en gruppeleder som skal være gruppens representant.

5.5 Pålagte gruppekontrakter

For gruppekontrakter der oppdragsgiveren har utpekt deltakerne, gjelder reglene i 5.4 med de endringer og tilføyelser som fremgår av dette underpunktet.

Kontrolløren kan bare bli pålagt å delta i en gruppekontrakt dersom dette er avtalt. Kontrolløren kan i alle tilfeller nekte å delta dersom dette har saklig grunn i et annet gruppemedlems forhold.

Det solidariske ansvaret etter 5.4, 1. ledd bokstav a, gjelder ikke ved mislighold som i det vesentlige skyldes insolvens eller andre alvorlige økonomiske problemer, eller for forsettlig mislighold av kontrakten. Det solidariske ansvaret gjelder heller ikke for mislighold som skyldes at en deltaker mangler de nødvendige faglige forutsetninger eller uavhengighet for å kunne gjennomføre oppdraget og dette skulle vært oppdaget av oppdragsgiveren ved den forsvarlige undersøkelsen han skal foreta før kontraktsinngåelsen.

5.6 Oppdragets utførelse

Arbeidet skal drives rasjonelt og forsvarlig.

Kontrolløren skal dra omsorg for oppdragsgiverens interesser og utføre oppdraget i samsvar med kontrakten og god faglig standard.

5.7 Samarbeid med oppdragsgiveren

Kontrolløren skal i god tid gjøre oppdragsgiveren kjent med hva han behøver av opplysninger, grunnlagsmateriale og beslutninger for å gjennomføre oppdraget, og når dette skal foreligge.

Kontrolløren skal varsle oppdragsgiveren når det oppstår behov for endringer av oppdraget, videre utredninger eller supplerende undersøkelser.

5.8 Samarbeid med andre

Innenfor oppdragets ramme skal kontrolløren samarbeide med oppdragsgiverens øvrige oppdragstakere og utføre sitt oppdrag slik at det er faglig og fremdriftsmessig tilpasset disses arbeid.

6 Lover, forskrifter og andre offentlige vedtak

Kontrolløren skal utføre oppdraget i samsvar med gjeldende lover, forskrifter og enkeltvedtak.

Fører lov- eller forskriftsendringer etter kontraktsinngåelsen til at oppdraget må justeres, skal det anses som en endring etter punkt 8 med mindre kontrolløren ved kontraktsinngåelsen burde tatt endringen i betraktning eller unngått virkningene av den.

Det samme gjelder hvis et enkeltvedtak medfører at oppdraget får et annet omfang enn det kontrolløren burde ha tatt i betraktning ved kontraktsinngåelsen.

7 Oppdragets fremdrift, fristforlengelse og forsering

7.1 Fremdriftsplan

Oppdragsgiveren kan kreve at kontrolløren utarbeider en fremdriftsplan for oppdraget. En slik fremdriftsplan skal utarbeides i samarbeid med oppdragsgiveren.

Fremdriftsplanen skal justeres slik at den til enhver tid omfatter de aktiviteter som er nødvendige for utførelsen av oppdraget.

Kontrolløren skal varsle oppdragsgiveren uten ugrunnet opphold dersom fremdriftsplanen ikke kan holdes.

7.2 Forsvarlig fremdrift

Kontrolløren skal utføre oppdraget i samsvar med de tidsfrister som er fastsatt i kontrakten.

Er frister ikke oppgitt i kontrakten, skal kontrolløren påbegynne utførelsen av oppdraget snarest mulig etter at kontrakten er inngått, og gjennomføre oppdraget med rimelig fremdrift og uten unødvendige avbrudd.

Kontrolløren skal uten ugrunnet opphold varsle oppdragsgiveren dersom frister eller rimelig fremdrift ikke kan holdes.

7.3 Fristforlengelse

7.3.1 Oppdragsgiverens forhold

Kontrolløren har rett til fristforlengelse dersom han blir forsinket som følge av hindring som kan henføres til forhold oppdragsgiveren har risikoen for, for eksempel endringer, manglende medvirkning mv.

7.3.2 Forhold utenfor kontrollørens kontroll

Kontrolløren har rett til fristforlengelse dersom han godtgjør at fremdriften hindres av forhold utenfor hans kontroll, for eksempel overenskomstbestemmelser, streik, lockout eller offentlige forbud eller påbud som ikke omfattes av punkt 6, 2. og 3. ledd.

Kontrolløren har likevel ikke rett til fristforlengelse i den grad han burde ha tatt hindringen i betraktning på kontraktstidspunktet eller ha unngått eller overvunnet følgene av den.

Skyldes fremdriftsproblemene en underkontrollør som har påtatt seg å utføre deler av arbeidet, er kontrolløren ansvarsfri bare dersom også underkontrolløren ville ha vært fritatt etter reglene i de foregående ledd.

7.3.3 Fristforlengelsens omfang

Fristforlengelsen skal svare til den forsinkelsen av oppdraget som forholdet har medført, der det bl.a. tas hensyn til nødvendig avbrudd og ny oppstart av arbeidet. Kontrolløren skal søke å forebygge og begrense skadevirkningene av de fristforlengende forholdene.

7.3.4 Justering av honorar

Kontrolløren har rett til justering av sitt honorar mv. etter 8.4 som følge av fremdriftshindringene som er nevnt under 7.3.1, men ikke under 7.3.2.

7.3.5 Varsling

Vil kontrolløren kreve fristforlengelse eller tilleggsvederlag, skal han varsle oppdragsgiveren uten ugrunnet opphold. Kontrolløren skal innen rimelig tid nærmere spesifisere og begrunne sitt krav.

Ved unnlatt eller for sen varsling har kontrolløren bare krav på slik fristforlengelse og tilleggsvederlag som oppdragsgiveren måtte forstå at forholdet ville medføre.

Oppdragsgiveren skal ta stilling til begrunnede krav fra kontrolløren uten ugrunnet opphold. I motsatt fall taper han retten til å påberope seg at forholdet ikke gav grunnlag for kontrollørens krav. Dette gjelder ikke dersom kontrolløren må forstå at kravet på fristforlengelse er grunnløst.

7.4 Forsering

Kontrolløren skal i rimelig utstrekning forsere sine arbeider etter pålegg fra oppdragsgiveren. Oppdragsgiveren skal fastsette hvilke nye frister som skal gjelde. Dersom kontrolløren mener han ikke makter å forsere oppdraget etter oppdragsgiverens ønske, eller han krever ekstra vederlag for forseringen, skal han uten ugrunnet opphold varsle oppdragsgiveren.

Dersom kontrollerende mener at pålegget går utover det oppdragsgiveren kan kreve etter 1. ledd, skal han uten ugrunnet opphold varsle oppdragsgiveren.

Reglene for varsling i 8.2 gjelder tilsvarende ved forsering.

Oppdragsgiveren skal betale honorar etter 8.4 for forseringen med mindre den foretas for å innhente forsinkelsen som kontrolløren svarer for.

7.5 Kontrollørens rett til å forsere

Avslår oppdragsgiveren et berettiget krav på fristforlengelse etter 7.3.1 og 7.3.2 har kontrolløren rett til å forsere sitt arbeid for oppdragsgiverens regning med mindre forseringsutgiftene blir uforholdsmessig store.

Før enhver forsering påbegynnes, skal oppdragsgiveren varsles skriftlig, med angivelse av hva forseringen antas å koste.

7.6 Oppdragsgiverens rett til fristforlengelse

Oppdragsgiveren har rett til fristforlengelse dersom han godtgjør at levering av hans ytelser hindres av slike forhold utenfor hans kontroll som er nevnt i 7.3.2.

8 Endringer

8.1 Oppdragsgivers rett til å kreve endring

Oppdragsgiveren kan pålegge kontrolløren endringer.

Endringer kan være arbeid i tillegg til eller i stedet for det som er avtalt, reduksjon av arbeidsomfanget eller utførelse etter andre bindende frister, jf. 7.2. Endringen må ligge innenfor kontrollørens fagområde, stå i sammenheng med det kontrakten omfatter, og ikke være urimelig tyngende for ham å utføre.

Pålegg om endring skal være skriftlig og gi klar beskjed om at det er en endring, og hva endringen går ut på. Kontrolløren skal varsle dersom han vil påberope seg at endringsordren ligger utenfor det han er forpliktet til.

8.2 Varsling

Dersom kontrolløren pålegges oppgaver som ligger utenfor oppdraget uten at det skjer ved endringsordre etter 8.1, skal han varsle oppdragsgiveren. Det skal fremgå av varslet at kontrolløren mener at pålegget ligger utenfor oppdraget, og hvorfor.

Det samme gjelder dersom andre forhold som oppdragsgiveren har risikoen for, gjør det eller har gjort det nødvendig å utføre oppgaver som ikke er en del av kontrollørens oppgaver etter kontrakten.

Varsler ikke kontrolløren oppdragsgiveren uten ugrunnet opphold, taper han retten til å påberope seg endringen. Dette gjelder ikke dersom oppdragsgiveren måtte forstå at det forelå en endring.

For regningsarbeid gjelder bare reglene i punkt 12.

Oppdragsgiveren skal gi beskjed til kontrolløren om sitt standpunkt uten ugrunnet opphold. Gjør han ikke det, kan han ikke senere bestride at det foreligger en endring. Dette gjelder ikke dersom kontrolløren må forstå at kravet er grunnløst.

Selv om det foreligger tvist, har kontrolløren plikt til å utføre det som er pålagt, mot sikkerhetsstillelse fra oppdragsgiveren. Statlige og kommunale byggherrer, inkludert kommunale og statlige foretak som ikke kan slås konkurs, stiller ikke slik sikkerhet.

8.3 Rett til å utføre endring

Kontrolløren har rett til å utføre endringer i oppdraget i den utstrekning disse står i sammenheng med det kontrakten omfatter og ikke er av vesentlig annen art, såfremt han har den nødvendige kapasitet og faglige kompetanse.

Oppdragsgiveren har likevel rett til å engasjere andre ved endringer som ikke griper direkte inn i kontrollørens oppdrag.

8.4 Justering av honorar for endring

I mangel av kontraktbestemmelser om regulering av honorar ved endringer skal honoraret reguleres på følgende måte:

a) Endring av oppdragets omfang

Ved økning eller minking av oppdragets omfang skal det gis et forholdsmessig tillegg til eller fradrag fra det avtalte honoraret. Dersom kontrollørens honorar fastsettes etter avtalte timepriser eller andre enhetspriser, skal disse legges til grunn.

Medfører endringene, antallet endringer, tidspunktet for endringene eller lignende at forutsetningene for det avtalte honoraret endres vesentlig, har begge parter krav på at de fordyrelser eller besparelser de endrete forutsetningene har medført, legges til grunn ved reguleringen av honoraret.

Ved reduksjon av kontrollørens arbeidsomfang skal det ved regulering av honoraret tas hensyn til virkningene for kontrollørens faste kostnader.

b) Endringer i andre bindende frister

Ved endringer i andre bindende frister etter pålegg fra oppdragsgiveren har kontrolløren krav på å få dekket de eventuelle økte kostnadene endringene medfører, tillagt et rimelig påslag for fortjeneste.

Dersom kontrollørens samlede endelige vederlag etter fradrag og tillegg reduseres med mer enn 15 % av avtalt eller antatt totalt honorar, skal reduksjonen behandles som delvis avbestilling.

9 Forsinkelse, erstatning og dagmulkt

9.1 Forsinkelse

Det foreligger forsinkelse dersom oppdraget ikke gjennomføres innenfor de tidsfrister som gjelder etter punkt 7, og dette skyldes forhold kontrolløren svarer for.

Kontrolløren skal uten ugrunnet opphold varsle oppdragsgiveren dersom avtalte frister ikke kan holdes. Årsaken til forsinkelsen skal angis.

9.2 Reaksjon ved forsinkelse

Kontrolløren er erstatningsansvarlig for oppdragsgiverens påregnelige tap ved forsinkelse dersom forsinkelsen skyldes uaktsomhet hos kontrolløren.

Dersom det er avtalt dagmulkt, skal kontrolløren betale dagmulkt ved forsinkelse etter de satser som er angitt i kontrakten. Er satser ikke avtalt, skal dagmulkten settes til kr 1000 per dag. Dagmulkten slutter å løpe når det som skal utføres innen tidsfristen, er fullført.

Samlet erstatning og dagmulkt for overskridelse av delfrister og tidsfrist for fullførelsen av oppdraget skal ikke overstige 20 % av antatt totalt honorar eksklusiv merverdiavgift.

På skriftlig forespørsel fra kontrolløren plikter oppdragsgiveren uten ugrunnet opphold skriftlig å opplyse om han vil påberope seg overskridelsen av en delfrist. Gjør oppdragsgiveren ikke det, tapes retten til å påberope seg forsinkelsen.

Dersom dagmulkt er avtalt, kan oppdragsgiveren for overskridelse av de dagmulktbelagte fristene ikke kreve erstatning for forsinkelsen i tillegg til eller istedenfor dagmulkt. Har kontrolløren opptrådt forsettlig eller grovt uaktsomt, kan oppdragsgiveren velge å kreve erstatning istedenfor mulkt.

Har kontrolløren opptrådt forsettlig eller grovt uaktsomt, gjelder heller ikke begrensningen av erstatningsansvaret i 3. ledd.

Oppdragsgiveren skal søke å forebygge og begrense skadevirkningene av kontrollørens forsinkelse.

9.3 Varsling

Vil oppdragsgiveren kreve erstatning eller dagmulkt, skal han varsle kontrolløren innen rimelig tid etter at han ble klar over grunnlaget for å reise kravet. Gjør han ikke det, tapes kravet.

10 Kontrollørfeil

10.1 Når foreligger kontrollørfeil

Det foreligger kontrollørfeil når oppdraget ikke er utført i samsvar med kontrakten og dette skyldes at kravet til faglig forsvarlig handlemåte eller aktsomhet ikke er overholdt.

Oppdragsgiverens godkjenning av forslag eller prosjektmateriale fritar ikke kontrolløren for ansvar for kontrollørfeil.

10.2 Retting av kontrollørfeil

Oppdragsgiveren kan kreve at kontrolløren retter kontrollørfeil dersom dette kan skje uten å forvolde kontrolløren urimelig kostnad og ulempe. Kontrolløren kan ikke kreve større vederlag enn det vederlaget han ville hatt krav på etter avtalen om kontrollørfeilen ikke hadde foreligget. Kontrolløren kan kreve å få foreta slik retting når oppdragsgiveren ikke har særlig grunn til å motsette seg dette.

Rettingen skal foretas innen en rimelig frist satt av oppdragsgiveren. Dersom retting ikke er foretatt innen fristen, kan oppdragsgiveren kreve at kontrolløren betaler de nødvendige merkostnadene som påløper ved at rettingen utføres av en annen kontrollør.

10.3 Erstatningsansvar

Oppdragsgiveren kan kreve å få erstattet påregnelig tap som følge av kontrollørfeil. Han skal søke å forebygge og begrense skadevirkningene av kontrollørens feil.

Kan deler av feilen henføres til oppdragsgiverens forhold, eller har han ved uaktsomhet medvirket til det økonomiske tapet, reduseres kontrollørens ansvar forholdsmessig. Dersom krav relatert til oppdragsgivers påregnelige tap også kan gjøres gjeldende mot andre av oppdragsgiverens oppdragstakere eller deres medhjelpere, må oppdragsgiveren godtgjøre at han først med rimelige midler har søkt kravet dekket hos dem før kravet kan rettes mot kontrolløren.

Med mindre annet er avtalt er erstatningsansvaret for hele oppdraget begrenset til:

- a) 60 ganger grunnbeløpet i folketrygden (G) for ansvar som ikke er omfattet av forsikringsplikten etter 5.2 og
- b) 150 ganger grunnbeløpet i folketrygden (G) for ansvar som er omfattet.

Ansvarsbegrensningene gjelder ikke der tapet skyldes forsett eller grov uaktsomhet.

Ved fastsettelsen av ansvarsbegrensningen etter tredje ledd skal grunnbeløpet i folketrygden (G) på tidspunktet for konstateringen av skade legges til grunn.

10.4 Reklamasjon

Oppdragsgiveren taper retten til å påberope seg kontrollørfeil dersom han ikke varsler kontrolløren innen rimelig tid etter at han har eller burde ha oppdaget feilen.

Reklamasjon kan ikke fremsettes senere enn 5 år etter at oppdraget er avsluttet.

Kontrolløren kan ikke påberope seg for sen varsling dersom kontrollørfeilen skyldes forsett eller grovt uaktsomt forhold.

11 Oppdragsgiverens medvirkning

11.1 Alminnelige krav til medvirkningen

Oppdragsgiveren skal medvirke til kontrollørens gjennomføring av oppdraget. Medvirkningen skal skje i overensstemmelse med det som er avtalt, og for øvrig slik lojal opptreden tilsier. Medvirkningen skal være tilpasset den avtalte fremdriften for oppdraget.

11.2 Opplysningsplikt

Oppdragsgiveren skal opplyse kontrolløren om forhold som han bør forstå er av betydning for gjennomføringen av oppdraget.

11.3 Grunnlagsmateriale og beslutninger

Oppdragsgiver skal i tide oversende nødvendig grunnlagsmateriale eller sørge for at kontrolløren får tilgang til dette, samt fatte de beslutninger som er nødvendig for å gjennomføre oppdraget, jf. 5.7.

11.4 Samordningsplikt mv.

Oppdragsgiveren skal klargjøre den prosjektorganisasjonen som har betydning for kontrollørens oppdrag.

Når oppdragsgiveren har engasjert sidekontrollør eller andre som kontrolløren er avhengig av for å gjennomføre oppdraget, skal han sørge for slik samordning av deres oppgaver som er nødvendig for å danne grunnlag for kontrollørens plikt til å samarbeide med andre etter 5.8.

12 Honorar

12.1 Generelt

Når ikke annet er avtalt, skal kontrollørens honorar beregnes etter medgått tid og avtalte timesatser/dagsatser.

12.2 Timesatser/dagsatser - ved arbeid etter medgått tid

Satsene skal dekke kontrollørens fortjeneste og kostnader, herunder kostnader til administrasjon, kontorhold, intern kopiering og databehandling.

Med mindre annet er avtalt, skal alle utgifter til lokale reiser som er nødvendige for å gjennomføre oppdraget, være inkludert i satsene.

Med mindre annet er avtalt, er satsene faste i kontraktsperioden.

Satsene regnes eksklusiv eventuell merverdiavgift.

Er satser for regningsarbeid ikke avtalt, skal avregning skje på grunnlag av timesatser som er vanlig brukt av kontrolløren for tilsvarende arbeidsoppgaver.

12.3 Honorarbudsjett - ved arbeid etter medgått tid

Kontrolløren skal i samarbeid med oppdragsgiveren utarbeide et budsjett for honorar og utgiftsdekninger over kontraktsperioden.

Kontrolløren skal uten ugrunnet opphold varsle oppdragsgiveren hvis det er grunn til å anta at budsjettet vil bli overskredet. Oppdragsgiveren skal uten ugrunnet opphold ta stilling til varselet. Overskridelser som ikke er varslet til oppdragsgiveren, gir ikke grunnlag for krav på økt honorar.

13 Utgifter

Kontrolløren kan kreve refundert nødvendige utgifter han har hatt til:

- a) kopiering av tegninger og annet materiale til bruk for andre enn kontrolløren selv;
- b) reiser som ikke dekkes av satsene etter 12.2, 2. ledd eller eventuell fastpris, dersom oppdragsgiveren på forhånd har godkjent reisen. Utgiftsdekning skjer i henhold til statens regulativ.

Andre utgifter kan bare kreves refundert når det er avtalt.

14 Betaling

14.1 Generelt

Kontrollørens fakturaer skal spesifiseres og dokumenteres slik at de kan kontrolleres av oppdragsgiveren. Utlegg og utgifter skal angis særskilt.

Kontrolløren kan kreve betaling etter hvert som oppdraget utføres, men ikke oftere enn én gang i måneden. Slik betaling er ingen godkjenning av grunnlaget for fakturaen.

14.2 Betalingsfrist

Oppdragsgiveren skal betale innen 28 dager etter at han har mottatt fakturaen.

14.3 Oppdragsgiverens tilbakeholdsrett

Oppdragsgiveren kan holde tilbake så mye av betalingen etter 14.1, 2. ledd, at han har tilstrekkelig sikkerhet for å få dekket et spesifisert og begrunnet krav.

Er et erstatningskrav omtvistet, kan tilbakeholdelse eller motregning ikke finne sted dersom kontrolløren stiller betryggende sikkerhet i form av selvskyldnerkausjon fra bank eller annen finansinstitusjon. Som betryggende sikkerhet regnes også erklæring fra forsikringsselskap om at den påståtte skaden er dekket av forsikringen.

For øvrig plikter oppdragsgiveren å betale uomtvistede krav innen de fastsatte tidsfrister.

14.4 Slutfaktura og sluttoppgjør

Kontrolløren skal sende slutfaktura innen rimelig tid etter at oppdraget er avsluttet. Slutfakturaen skal omfatte alle kontrollørens krav. Kontrolløren kan likevel ta spesifisert forbehold om senere endring av sluttsummen dersom grunnlaget for beregningen av kravet ikke har foreligget i tide.

14.5 Betalingsmislighold

14.5.1 Forsinkelsesrente

Ved forsinket betaling kan kontrolløren kreve forsinkelsesrente i henhold til lov av 17. desember 1976 nr. 100 om renter ved forsinket betaling.

14.5.2 Tilbakeholdelse og stansing

Dersom oppdragsgiveren misligholder sine betalingsforpliktelser, kan kontrolløren nekte å overlevere prosjektmateriale som ikke er betalt.

Ved vesentlig betalingsmislighold har kontrolløren rett til å stanse arbeidet med 24 timers skriftlig varsel.

Er kontrollørens betalingskrav omtvistet, kan tilbakeholdelse av prosjektmateriale eller stansing ikke finne sted dersom oppdragsgiveren stiller betryggende sikkerhet for kravet i form av selvskyldnerkausjon fra bank eller annen finansinstitusjon. Statlige og kommunale byggherrer, inkludert kommunale og statlige foretak som ikke kan slås konkurs, stiller ikke slik sikkerhet.

15 Avbestilling

Oppdragsgiveren kan avbestille gjenstående deler av oppdraget. Avbestillingen skal skje skriftlig og snarest mulig etter at beslutning om dette er tatt. Kontrolløren har krav på betaling for den delen av oppdraget som er utført, og med mindre annet er avtalt, erstatning for sitt påregnelige tap som følge av avbestillingen.

Kontrolløren plikter å begrense sitt tap som følge av avbestillingen.

Prosjektmateriale som er betalt, har oppdragsgiveren rett til å bruke i samsvar med reglene i punkt 4.

16 Hevning

En part har rett til å heve avtalen dersom den andre parten vesentlig misligholder sine kontraktsforpliktelser eller det er klart at slikt mislighold vil inntre. Før hevning skjer, skal det gis en rimelig frist til å rette på forholdet.

Likeledes kan en part skriftlig heve kontrakten dersom den andre parten går konkurs, eller hvis han beviselig blir eller erkjenner å være insolvent, med mindre det uten ugrunnet opphold godtgjøres at oppdraget vil bli fullført i samsvar med kontrakten.

Ved hevning har kontrolløren krav på honorar for den delen av oppdraget som er utført i henhold til kontrakten. Prosjektmateriale som er betalt, har oppdragsgiveren rett til å få utlevert og til å bruke i samsvar med reglene i punkt 4.

Den parten som hever kontrakten, kan kreve erstatning for tap han påføres som følge av misligholdet. Dersom dagmulkt er avtalt, kommer påløpt dagmulkt til fradrag i erstatning for forsinkelsen fra kontrolløren.

17 Tvister

Tvister mellom partene bør søkes løst i minnelighet.

Tvister som ikke avgjøres i minnelighet, skal behandles ved de ordinære domstolene.

- Norsk Standard og guider fastsettes av Standard Norge. Andre dokumenter fra Standard Norge som tekniske spesifikasjoner og workshopavtaler publiseres etter ferdigstilling uten formell fastsetting.
- Dette dokumentet er utgitt i samarbeid mellom Standard Norge og Standard Online AS.
- Standard Norge kan gi opplysninger om innholdet i dokumentet og svare på faglige spørsmål. Mer informasjon om standardisering finnes på www.standard.no.
- Inntektene fra salg av standarder som Standard Online AS står for, utgjør en stor og avgjørende del av finansieringen av standardiseringsarbeidet i Norge.
- Spørsmål om gjengivelse fra dokumentet rettes til Standard Online AS. Mer informasjon om alle Standard Onlines produkter og tjenester relatert til standarder finnes på www.standard.no.
- Innspill og tips til forbedring av våre produkter og tjenester ønskes velkommen og kan rettes til Standard Norge og Standard Online AS.

For mer informasjon se standard.no

Standard Norge

Postboks 242
1326 Lysaker

Telefon 67 83 86 00
Telefaks 67 83 86 01

info@standard.no
www.standard.no

Standard Online AS

Postboks 252
1326 Lysaker

Telefon 67 83 87 00
Telefaks 67 83 87 01

salg@standard.no
www.standard.no